

7/4933

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.09.00.00 - 656

20.11.2008* 42917

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/10/2008 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4933-8656/18344 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları eki İzmir Milletvekili Sn. Ahmet ERSİN tarafından verilen 7/4933 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:

1- Cevap yazısı (2 sayfa)

İzmir Milletvekili Sn. Ahmet ERSİN tarafından verilen 7/4933 sayılı soru önergesi:

1-Gümrüklerde kırmızı hat uygulaması idari bir tedbir olup ülkemiz menfaatlerinin gerektirdiği biçimde; uluslararası ticareti engellemek gibi bir amaç ve hedef taşımayan ayrıca, Dünya Ticaret Örgütü yükümlülüklerimiz başta olmak üzere, uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerimize halel getirmeksizin, gümrük çıkışlarında ve girişlerinde kurumlararası koordinasyon sağlanması suretiyle çeşitli zamanlarda ve çeşitli ülke veya firmalara yönelik olağan bir uygulama olarak hayata geçirilmektedir.

Rusya'dan ithalatta kırmızı hat uygulaması başlatılması yönünde yapılan açıklama da yine aynı prosedür çerçevesinde, kurumlararası mutabakat sağlanarak atılmış bir adımın ifade edilmesidir. Hükümet sözcüsü tarafından yapılan açıklama ise, Rus makamları nezdinde yapılacak üst düzey temasların ardından konunun bir kez daha değerlendirilmesi düşüncesine dayanmaktadır.

Yapılan açıklamanın Türkiye-Rusya ilişkilerinde bir gerginlik yaratması söz konusu değildir. Nitekim, son iki ay içerisinde Rus makamları ile çeşitli düzeylerde pek çok görüşme ve toplantı gerçekleştirilmiştir. Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Rusya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı arasında Ticari istişare toplantılarının önümüzdeki ay içerisinde gerçekleştirilecek olması, iki ülke arasında herhangi bir gerginlik bulunmadığını göstermektedir.

Açıklamaya konu uygulamalar özellikle gelişmiş ülkeler tarafından uluslararası ticarete yaygın olarak ve diğer ekonomik ilişkilerden bağımsız bir şekilde teknik tedbir mahiyetinde tatbik edilmektedir.

Bununla birlikte, gümrük uygulamaları nedeniyle ticari ilişkilerimizde yaşanan sıkıntı, Rus gümrük idaresinin haksız uygulamalarından kaynaklanmakta olup konuya ilişkin olarak Rus makamları nezdinde gerekli girişimler yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir.

Ticari ilişkilerdeki uygulamaların Rusya'dan doğal gaz alımımız üzerinde herhangi bir olumsuz etkisinin bulunması söz konusu olmayıp bu husus, ülkemizi ziyareti sırasında düzenlenen basın toplantısında, bir soru üzerine bizzat Rusya Dışişleri Bakanı tarafından da teyit edilmiştir.

3- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından verilmiş olan ve mevcut durumda beş farklı ülkeden doğal gaz ithalatına imkan tanıyan ithalat lisansları vasıtasıyla doğal gaz ithalatı gerçekleştirilmektedir. Söz konusu ülkelerden Rusya, İran ve Azerbaycan'dan ithal edilen doğal gaz boru hattı ile Nijerya ve Cezayir'den gelen doğal gaz ise sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminalleri vasıtasıyla ülkemize ulaşmaktadır.

Diğer taraftan, boru hattı ve LNG terminallerinden ulusal iletim şebekemize giren doğal gazın iletim sisteminin sağlıklı ve düzenli olarak işleyişini teminen belirli koşulların sağlanması gerekmektedir. Nitekim, bu paralelde geçtiğimiz yıllarda İran'dan ithal edilen doğal gaz kesintisinin ulusal iletim sistemimiz açısından yaratacağı sorunlar da göz önüne alınarak, EPDK tarafından Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin (BOTAŞ) talebi üzerine belirli bir süre ve miktar dahilinde spot piyasadan doğal gaz alımı yapılabilmesi için izin verilmiştir.

Öte yandan, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda 09/07/2008 tarihli ve 5784 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik çerçevesinde, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'ndan önce LNG

ithalatına ilişkin anlaşmamız olan ÷lkelerden ve yeni ÷lkelerden LNG ithalatı yapılabilmesinin önündeki engeller kaldırılmıştır. Diğer taraftan spot piyasadan LNG alınması sürecini kolaylaştırmak açısından da aynı Kanun ile spot LNG lisansı öngör÷lm÷ştür. Tüm bu gelişmelerin hem arz kaynağı çeşitliliğı hem de ulusal iletim sistemimizin işleyişine katkıları göz önüne alındığında arz güvenliğı açısından olumlu etkileri bulunmaktadır.

Diğer taraftan, doğal gaz arz güvenliğine piyasa mekanizmasının sağladığı katkıları arttırmak amacıyla 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun Geçici 2'nci maddesinin güçlendirilmesi amacıyla EPDK bünyesinde çalışmalar yürüt÷lmektedir.